

Kruip in de huid van...

Is het mogelijk om het oude ambacht van verhalen vertellen te leren of is dit een aangeboren vaardigheid? Deze vraag heeft in de vertellerswereld wel eens ter discussie gestaan. Ik ben van mening dat je het inderdaad kunt leren en dat ook kinderen het kunnen leren. De Vertelacademie in Utrecht levert hiervoor het levende bewijs.

Jaren geleden werd ik tijdens het luisteren naar verhalenverteller Angèle Jorna plotseling door het vertelvirus gegrepen. Ik wist niet wat mij overkwam. Ik had geen idee hoe je een goed verhaal moest vertellen, maar één ding wist ik zeker: Dit wilde ik ook! Ik ben op zoek gegaan hoe ik verhalenverteller kon worden en heb diverse workshops bij professionele vertellers gevolgd.



In 2009 ontdekte ik de Vertelacademie in Utrecht en ik ben de leerroute "Vertellen voor Groot Publiek" gaan volgen. Deze leerroute heb ik met veel plezier gevolgd en met de solovoorstelling "Door Liefde Verbannen" in april 2012 afgesloten. Ik heb al veel optredens mogen verzorgen, zowel voor ouderen, volwassenen als kinderen. Mijn repertoire is breed: van verhalen die voor alle leeftijden geschikt zijn tot verhalen voor volwassenen. Ik vertel o.a. op festivals, bij musea, op scholen, in verzorgingshuizen, bij vrouwenverenigingen, bij vrijwilligers van ziekenhuis en kerk, tijdens huiskamervoorstellingen en op Wereldverteldagen.

Toch had ik het gevoel niet klaar te zijn met mijn studie. Het bleef kriebelen en ik merkte dat ik mij breder wilde scholen. Ik wilde niet alleen vertellen, maar ook kinderen aan het vertellen krijgen. Ik vroeg mij af of ik mijn oude droom om lerares te worden toch nog op deze manier vorm kon geven. Het bleek dat ik direct kon instappen in de afstudeerfase van de andere leerroute van De Vertelacademie: "Vertellen met en voor kinderen" en ik heb deze kans gelijk gegrepen.



Als voorbereiding heb ik stage gelopen op de basisschool De Krullevaar in Zwolle en ben ik begeleid door een van de docenten van de vertelacademie, Ailun Elzenga. Op deze "School vol van verhalen" heb ik twee groepen kinderen, die deelnamen aan de vertelwedstrijd De Gouden Vertelpas en de aanmoedigingsprijs, drie workshops gegeven om wat dieper op de verteltechnieken in te gaan. Daarna ben ik nog twee dagen terug geweest om met de kinderen aan hun verhalen te werken

m.b.v. de geleerde technieken. Het was zo leuk om te zien hoe snel kinderen in staat zijn om de aanwijzingen op te volgen en als je de resultaten tijdens de wedstrijden ziet is dit geweldig.

Veel kinderen vinden het spannend of zelfs eng om voor een groep te spreken. Door middel van luisteren naar verhalen, het mee laten denken en het doen van oefeningen wilde ik ze laten ervaren dat het niet alleen spannend, maar ook leuk kan zijn om voor een groep te vertellen.

Ik hoopte hiermee hun "Verteldurf" te vergroten.

Omdat ik kinderen van verschillende leeftijden enthousiast wilde maken om op een podium te vertellen, heb ik mijn project "Kruip in de huid van..." in 5 klassen uitgevoerd: nl. groep 3, 4, 5, 6 en 6/7 van basisschool De Reuzepas in Ewijk. Voor de groepen 3 en 4 werd het een project van een middag, voor de andere groepen een hele dag.

Het vertellen van verhalen is voor veel leerlingen en leerkrachten een onbekend terrein, daarom heb ik eerst in alle klassen een keer een verhaal verteld en uitgelegd wat we met het project gingen doen. Dit was zowel voor mij als voor de kinderen een prettige kennismaking.

Alle projectdagen hadden dezelfde opening. De kinderen luisterden naar een kort verhaal, we plozen samen uit wat belangrijk is om op een goede manier een verhaal te vertellen. Daarna gingen de kinderen lekker aan de slag met oefeningen om duidelijk te spreken, verzinnen wat ze wilden zijn, zich in te leven in deze personages, deze ook uitbeelden, contact te maken met publiek en natuurlijk het in ontvangst nemen van applaus.

De verhalen die de kinderen zelf gingen vertellen waren aangepast aan hun leeftijd. Omdat het niet de bedoeling was dat de tekst uit het hoofd werd geleerd, maar dat er vanuit beelden werd verteld, heb ik de verhalen ook op deze manier aangeboden. Groep 3 werkte met vertelplaten op A4 formaat en een verteltafel. Groep 4 werkte met De kamishibai (het Japanse vertelkastje). Voor groep 5 en 6 had ik weer vertelplaten gemaakt. Groep 6/7 werkte met zelfgemaakte verhalen, zij mochten bij het vertellen voor publiek ook alleen hun eigen tekeningen als geheugensteun gebruiken.



Tijdens de projectdagen werd aandacht besteed aan de opbouw van een verhaal, want als deze structuur begrepen wordt, is het veel makkelijker om een verhaal te onthouden. Het ontspannen en aarden vlak voor dat je het podium opgaat is ook een belangrijk onderdeel voor een verteller.



Mede doordat van de verhalen een vertelpantomime werd uitgevoerd kropen de kinderen steeds meer in de huid van het verhaal. Voordat ze het podium opgingen werd eerst twee aan twee of in kleine groepjes geoefend. Uiteindelijk hebben 134 kinderen op het podium gestaan.

Doordat de projectdagen uit diverse korte workshops waren opgebouwd heb ik een brede basis om het aan te bieden aan scholen, BSO, verenigingen of als kinderfeestjes. In overleg kan het aan persoonlijke wensen worden aangepast.

Ik heb een spannende en leuke tijd gehad, waarin ik veel heb geleerd. Het voornaamste is dat kinderen heel erg graag naar verhalen luisteren, maar veel kinderen vinden het ook leuk om zelf te vertellen. Ik ben vaak blij verrast geweest met de inbreng, de spontaniteit en het enthousiasme van de kinderen.

Brenda Alink